

Politični ogled.

Država SHS.

Radikali se trudijo na vse kriplje, razbiti opozicijski blok. Pribeževanje demokrate pa mučijo in težijo silne skrbi za obstanek. Postalo jim je namreč jasno, da jih radikali prej ko prej vržejo iz vlade in sicer v obeh slučajih: če pridobijo na svojo stran kako skupino opozicije, ali pa če začnejo razveljavljati hrvatske mandate, da bi lahko sami ostali na vladi. V splošnem je položaj vse prej kot pa razčiščen. Vzrok, zakaj je Nikola Pašić napel vse sile in izbral vsa sredstva, da dobi volilno vlado, je bil ta, ker je trdno pričakoval, da bo razbil slovensko in hrvatsko proticentralistično fronto, to je HRSS na Hrvatskem in SLS v Sloveniji. S tem bi bila zadobila udarec tudi Davidovičeva stranka, ki je za sporazum in za resnično ljudsko politiko. Na ta način bi se položaj v Pašičevem smislu razčištil in bi bilo nadaljevanje centralistične in velsrbske smeri v naši državni politiki izgledalo kot izraz ljudske volje. Pa vsi vladni napori so bili zaman, Hrvati in Slovenci so ostali, kakor so bili in ko ima PP tabor par mandatov več, se je pa za politiko opozicijskih strank izjavilo dobrih 300.000 volilcev več, kakor pa za politiko Pašića in Pribeževiča. Pašić-Pribeževičeve volitve položaja niso čisto nič rešile, ampak so ga nasprotno še zapletle. Ako bi se bile vršile volitve pod vladno g. Davidoviča, ki bi bila čuvala njihovo popolno svobodo in zakonitost, bi bil položaj danes popolnoma razčiščen, ker bi bilo resnično razpoloženje večine ljudstva v državi prišlo do nepotvrjenega izraza v gotovo sijajni večini onih, ki so za sporazum med Srbi, Hrvati in Slovenci, za pošteno upravo in za spoštovanje zakonov. Pašić pa je s svojimi volitvami politično stanje samo poslabšal in stoji samo pred odločitvijo, ali da krene na pot sporazuma s Hrvati in Slovenci kot enakopravnima narodoma, proti katerima se ne sme vladati, ali pa da nasilno politiko še poostri in stvari žene do dejanske, četudi prikriti diktature. Na vsak način je režim Pašića ideja sporazuma, ki je edino mogoča rešitev našega državnega vprašanja, samo zadržal in jo lahko še nekaj časa zadržuje, ne da bi mogel preprečiti njene končne zmage. Današnji voditelji radikalne stranke so že primorani govoriti o sporazumu. Sedaj govorijo še neodkritosrdno in neiskreno, ko bodo pa videli, da neodkritosrdnosti nihče ne nasede, bodo pa morali to vprašanje resno obravnavati, ali pa — kar je še boljše — prepustiti vodilna mesta čistim in poštenim ljudem.

Hrvatska zajednica je pred par dnevi na svoji seji v Zagrebu odločno odklonila vsako samostojno pogajanje z radikali ter zagotovila, da hrvatski poslanci ne bodo prav ničesar sklepali in nobenih zvez ali stikov iskali brez svojih zaveznikov: Davidoviča, dr. Korošca in dr. Spahe.

Davidovičev klub je dobil od svojih organizacij iz notranjosti več diktiranih listin o volilnem nasilju in zlorabah uradne oblasti po posameznih velikih županijah in okrajnih glavarjih. Zanimivi so slučaji nasilja, ki ga izvršujejo ti ljudje po volitvah v krajih, kjer je vlada kljub nasiljem doživela poraz. Iz Stipa poročajo, da policijske oblasti zahtevajo od demokratov, da dajo pismeno izjavo, da so glasovali za Davidovičovo demokratsko stranko po nalogu iz Bolgarije. Namen teh izjav je jasen. Samostojni demokrati in radikali bi jih izrabili proti Davidovičevim demokratom, češ, da so proti državi, in kot dokumente v verifikacijskem odboru. Klub je poslal v Južno-Srbijo par poslancev, da ugotovijo še druga nasilja in goljufije. Davidovič je pa z ostrim pismom sporočil Pašiću, da je za vse, kar se dogaja, osebno odgovoren in da ne bodo držali izgovori: nisem vedel.

Bolgarija.

Politični krvavi zločini, s katerimi vlada pobija opozicijo, so se udomačili tudi v vladnih vrstah. Tekne med oblastniki se tudi pripravljajo in rešujejo z morilnim orojem. Sedaj je v Bolgariji proglašeno vojno in obsedno stanje po vseh obmejnih krajih.

Anglija ne podpira protiruske zveze.

Angleški zastopnik v Moskvi Hodgesen je dal priobčiti v uradnih ruskih »Izvestijah« sledečo izjavo: »Poročila raznih listov, da je angleška vlada započela organizirati blok proti sovjetski Rusiji, so strankarska in izmišljena. Velika Britanija ni niti želela niti ne želi ustvariti kakšen blok proti sovjetski uniji. Razmerje med Anglijo in Rusijo je prijateljsko. — Ta izjava je pomembna tudi za politiko na Balkanu, kjer rumunski in tudi nekateri naši oblastniki tako radi povdarjajo, da želi Anglija protirusko zvezo.

Smrt švedskega vladnega predsednika.

V torek je umrl predsednik švedske vlade Branting, ki je bil voditelj socialistov.

Amerika pritiska na upnike.

Ameriški senat izdeluje zakonski predlog, po katerem bi se bankam prepovedalo dati posojilo državam, ki dosejajo niso sklenile z Ameriko nikakih pogodb glede svojih vojnih dolgov. Ta predlog je naperjen pred vsem proti Franciji in Italiji, ki se upirata končni ureditvi vprašanja vojnih dolgov, zlasti pa proti Italiji, ki plačilo vojnih dolgov načeloma odklanja.

I. Blažević.

Viničarski naraščaj.

Na Slovenskem štajerskem smo danes brez kvalificiranega viničarskega naraščaja. Odkod to? Od tod, ker so bile po prevratu opuščene viničarske šole — čin, ki se danes občutno maščuje.

Tri takozvane deželne viničarske šole smo imeli do prevrata: eno v Gornji Radgoni, eno v Krčevini pri Mariboru in eno pri Konjicah. In vse tri so pustili merodajni činitelji poprevratne dobe mirno zaspati, kot da bi šlo za kvarne institucije! Glas onih, ki so znali ceniti pomen viničarskih šol in se protivili njih opustitvi, ni našel odmeva; bil je žal preslišán.

In danes? Pogledimo okoli sebe! Splošno pomanjkanje kvalificiranega, pred vsem praktično usposobljenega, strokovnega delavstva, ljudi vinogradnikov, kojim bi se mogla mirno poveriti vsaj manj važna dela, ne da bi moral posestnik, ki le premnogokrat niti sam nima strokovne izobrazbe, »vedno stati za njima«, pa sploh kmalu ne bo več dobiti. Ni zadostala produkcija naraščaja prej aktivnih treh viničarskih šol. Danes, ko že šesto leto ni več pomladka, so vrste razpoložljivih sil toliko bolj redke: mlajše moči so se povslepe po sposobnosti v mnogih slučajih na višja, več ali manj samostojna upravna mesta, starejše in druge moči pa, ki so sicer ostale na položaju manualnih predelavcev, se redčijo, deloma radi odmiranja, deloma, ker se jih mnogo osam-svoji.

Posledice, ki nastopajo sprito tega pojava, so kvarne in naraščajo. Trpe predvsem večja vinogradna posestva, katerih lastniki so na dobre vinogradne predelavce naravnost navezani. Vsakdo peč ni v stanu, da vzdržuje strokovnika s teoretično in praktično strokovno izobrazbo; s čim naj ga tudi plača pri stopnjujoči se gospodarski krizi, ne glede na to, da prihaja tak strokovnjak za opravljanje praktičnih manualnih del le deloma v posest.

Morda gre na rovaš prevelikega optimizma, ki smo ga gojili v idealnem zanosu takrat, ko smo se osvobodili, ako smo računali poleg drugega s tem, kako bo kmetijska prosveta že v kratkem prodrla v vse plasti našega ljudstva, kako bo vsak kmečki sin-naslednik absolvent najmanj nižje kmetijske šole in kako se bodo kmetijski učni zavodi samo v Sloveniji številčno najmanj podvojili.

Kakor povsod, tako vidimo, da tudi tu ne gre brez prehodne dobe in da optimizem tedaj ni bil na mestu. Imamo še vedno samo tri kmetijske šole in če so le-te tudi vsako leto napolnjene, ideal, da se strokovno izobrazi vsak kmečki sin, pač še dolgo ne bo dosežen. Sorazmerno še počasneje napreduje kmetijsko strokovna prosveta med ubožnejšim ljudstvom podeželja, ki tvori kader kmetijskega delavstva.

Da bi se pa prišla pomanjkanju na praktično usposobljenem strokovnem predelavstvu vendar le v okom, da bi se zanesla delna kmetijsko-strokovna nabrazba tudi med one, ki ne morejo obiskovati kake kmetijske šole, bodisi da za teoretiški študij niso sposobni, ali da so presiro-mašni, ali pa da se za študijsko dobo enega do dveh let ne morejo pogrešati doma (odnosno na službenem mestu), bi bilo potrebno, da se ob prevratu opuščene viničarske šole brez odloga zopet reaktivirajo.

V praktičnem oziru reaktiviranje viničarskih šol ne bi zadevalo na nepremostljive težkoče. Glavno je primeren kredit; objekti so menda na razpolago; učnega personala, v tem slučaju izrazitih praktikov, ne manjka, obiskovalcev tečajev na teh šolah pa bi bilo, o tem sem popolnoma prepričan, dovolj.

Kar se podrobnosti tiče, bi ustrezalo stvari pač najbolje, ako bi bile šole ekonomsko-administrativno samostojne ter podrejene neposredno g. velikemu županu mariborske oblasti.

Na osobju bi bilo potrebno: 1 praktični vinogradar in kletar kot upravitelj ter 1 praktični sadjar kot stalna nameščence; poleg teh bi šola rabila 1 pomočnika (majerja) ter 1 pomožnega učitelja.

Učna snov bi obsegala poleg temeljite splošne kmetijske prakse, ki bi se stopnjevala in razširila še posebej v vinarstvu in sadjarstvu, tudi najvažnejšo teoretično osnovo v vinarstvu, kletarstvu, sadjarstvu, uporabi sadja, računstvu, enostrokovnem knjigovodstvu ter v spisu.

Kakor že v glavnem navedeno: Namen viničarskih šol bi bil, da vzgajajo kvalificirane predelavce v kmetijstvu, a predvsem v vinarstvu in sadjarstvu, koji panogi sta za nas največjega narodno-gospodarskega pomena. Ta namen bi se dosegel s prirejanjem 9-mesečnih tečajev vsako leto.

V tečaje bi se sprejemali zanimanci najboljše v starosti od 20 do 30 let. Poleg brezplačnega pouka bi imeli tudi prosto hrano in oskrbo na šoli; dalje bi mogla dati država vsakemu do 150 dinarjev mesečne nagrade, ki bi služila prejemniku za vzdrževanje obuvale in perila ter za nakup raznih drugih vsakdanjih potrebščin.

Tako viničarska šola ekonomski ne bi bila breme za državo. Praktično delo tečajnikov bi nadomestilo delo dni-narjev, odnosno (gotovo dražjih) stalnih poslov, vrednost njih dela pa bi gotovo prekoračila ekvivalent, zapopeden v stroških za hrano, oskrbo in misljena denarno nagrado. Če tedaj ekonomski efekt ne bi bil negativen, med tem ko je moralni sploh izven spora, potem je pač upati, da bode vlada v umevanju koristi teh zavodov pristopila k njih reaktiviranju.

Pisec nimam in ne zasledujem nobenih pretenzij z gor-njim spisom. Hotel sem dati kot stari praktik in pozna-valec razmer le nekaj pobude; na merodajnih činiteljih, pred vsem na g. velikem županu, je, kako bo ta pobuda sprejeta. Da bi ostala brez odmeva, o tem dvomim; odmev v smislu pobude pa bo tudi javnost z zadoščenjem kvitirala.

Tedenske novice.

Mons. dr. Anton Medved †.

Iskrenega prijatelja in odkritega mladino-ljuba ter nepresegljivega govornika ni več med nami. Ko je bil naš list že v stroju, nam je došlo iz tukajšnje bolnice žalostno poročilo, da je v četrtek zjutraj ob dveh po štiridnevni bolezni nepozabni nam profesor mons. dr. Anton Medved izdihnil preblago svojo dušo. Solze so zaigrale v očeh vsakomur, ki je zvedel to tužno novico. Kdaj bo pogreb preblagega pokojnika, trenutno še ni določeno in se bo vse natančneje izvedelo v »Slovenecu«. O nenadomestljivem možu bomo spregovorili v prihodnji številki obširno.

Vsem našim zaupnikom! Prejeli smo že nekaj poročil, kako so nekateri liberalni predsedniki volilnih komisij nagajali našim volilcem. Prav tako so poskušali nekateri nasprotniki s sleparijami. Naznanjeno nam je par slučajev, da so nekateri zagrizeni liberalci volili v dveh krajih. Naj-nujneje prosimo, sporočite nam takoj vse take in podobne slučaje z natančnimi navedbami prič, da naznanimo vse Žerjavove priganjaje, ki so kršili zakon v svoji strankarski zagrizenosti, državnemu pravdnistvu. Prosimo tudi, da nam sporočite imena onih, ki so širili lažnjive letake o naši stranki. — Tajništvo SLS v Mariboru, Aleksandrova cesta 6.

Mariborske novice. Na pljučnici je zelo nevarno obol-lel po celi Sloveniji znani in obče spoštovani ter priljub-ljeni vč. g. profesor dr. Anton Medved. Bolnika so pre-peljali v bolnico. — Mariborski Orli priredijo v nedeljo, dn 1. marca, ob 5. uri popoldne v dvorani Zdravne gos-podarske banke akademijo. Na to prireditev so vabljeni vsi prijatelji orlovstva iz Maribora in okolice. — Veliko raz-burjenje vlada v Mariboru radi podraženja piva. Vse pivo-varne na Slovenskem so se združile v poseben kartel in dvignile pivo cene. Od 25. februarja naprej bo stal 1 vr-ček piva v gostilni 4 din., 1 čaša 2.75 din., v steklenicah 6 din. V kavarnah bo stal 1 vrček piva 5 din., 1 čaša 3.50 din., v steklenicah 6.50 din. — V soboto je bil v Mariboru na kolodvorski pošti aretirani pošni uradnik Ko-ser, ki je že dalje časa kradel iz pisem denar. Aretirani je bil velik orjunaš, sokolaš in eden glavnih agitatorjev Piv-ke-Zerjavove stranke. — Radi pojava stekline je proglasil mestni magistrat v Mariboru strogi pasji kontumac. — Osrednje društvo nižjih poštinih in brzojavnih uslužbencev podružnica Maribor javlja, da priredi dne 10. maja t. l. veliko dobrodelno tombolo. Čisti dobiček je namenjen dobrodelnemu namenu in sicer za podpiranje vdov, sirot in bolnih poštinih uslužbencev. Prosimo vsa druga društva, da se ozirajo na našo prireditev in na ta dan opuste mo-rebiti nameravane prireditve. Odbor.

Premestitev uradov finančnega okrajnega ravnateljstva v Mariboru. Uradni zgorajšnjega ravnateljstva so se minuli teden preselili iz sedanjih prostorov na Ciril Metodovi cesti na Slomškov trg št. 11 tik glayne pošte, kjer se uraduje od 23. t. m. naprej zopet v polnem obsegu. Sprejem strank pri vseh referatih samo od 10. do 12. ure, izvzeti so absolutno neodložljivi, zelo nujni in važni slučajji, v katerih zamorejo stranke tudi v ostalih uradnih urah osebno intervenirati.

Iz volilnega boja pri Sv. Martinu pri Vurbergu. Kakor menda povsod, tako so tudi pri nas samostojni demokrati napeli vse sile, da bi porazili našo stranko. Stiperesna deteljica: Kostajnshek in Makuc ter Ener in Toplak so se že naprej veselili klerikalnega poraza. Mešetar Janko se je peljal na srezko poglavarstvo protestirati proti določbi ob-čine, ker je določila za volišče društveno dvorano, kar je seveda razlogotilo Žerjav-Pivkove pristaje. In res je iz-posloval politični modrijan Janko prestavo volišča v šolo, kjer so Žerjavovci imeli bolj korajžo za agitacijo. Napočil je sneženi dan 8. februarja. Atek Janko se spravi na vse zgodaj ter nabija plakate za laži-plah, obenem pa se v svoji orjunske jezi zakolne, da bo vse plakate SLS strgal. Potem da povelje svojim korifejem: Vsi na agitacijo za vse žive in mrtve! Res, demokratije so si bili svesti zmage, ka-kor je izjavil učitelj Makuc. Kroglice bodo odločile, je mislil, da bo 4. skrinjica nabito polna. Ljudstvo pa se je naveličalo cele komedije in skoraj bi padlo po Jankotovem štabu, da se niso ti junaki spravili pod senco bajonetov. Zvečer ob izidu volitev so pobrisali iz volišča pod koman-do Kostajnsheka za plotove, ker izvedeli so namesto sijajne zmage sramoten poraz, kakoršnega še niti na naši strani nismo pričakovali. Dobili so od 300 oddanih glasov borih 14 kroglic! Gospod urednik, tako navdušenih mož in mla-denčev še nisem videl, kot po tej zmagi pri nas. Demo-kratije pa bodo pomnili, kakšen je boj s klerikalnim zma-jem. Zdravo, štiriperesna deteljica!

Gospoda Robnika, nadučitelja na pobegu iz Sv. Jurja vprašajo tamošnji domačini, kdaj jim bo vrnil tisti denar, katerega je izvalil iz ljudi med vojsko kot vojno posojilo. Nadalje ga vprašajo, kdaj bo objavil besedilo odlikovanja in diplome, katero je dobil za voj-no posojilo in za uspešno delovanje za Sch. . . .

Iz Sv. Jurja ob Pesnici nam poročajo, da se je šolnik Robnik naveličal svoje dosedanje republike. Dr. Pivko mu je obljubil mesto učitelja v Mariboru. Robnik se je zopet skregal s prijatelji Vrački, Terčelji in Doplerji. Vsi so ga vlekli za nos. Objubljali so mu, da bodo agitirali za dr. Pivko, a so agitirali in glasovali raje za druge stranke. Se-celo prijatelj Zaucer je Robnika prav pošteno vlek, ko

mu je priporočal, da naj pri prihodnjih volitvah gre roje šegati svojega praščka, nego da bo lovil »štince.« Da, da, sreča je opoteča, gospodine Robnik! Sentjurčani ti kličejo: Srečen poti! Se eno mašo bomo plačali v zahvalo, da si vzel slovo od nas!

V Jarenini imamo gospoda, ki se je ob volitvah strahno trudil za krčmarja Schickerja in za mesarja Pucija. To je tisti Joža, ki ni zdrav, ako se ne tožari. Na sodnji ga pozna že vsak pisar. Advokati ga pozdravljajo kot dobrega priganjača. Mož ni zadovoljen samo s tem, da toži vsakega, kdor mu pokaže prst, ampak ta samostojni evangelist je znan po celi fari kot ovaduh za dohodninski davek. Lansko leto je pisмено ovdal 18 jareninskih malih in srednjih kmetov na davčno oblast, da se jim je odmerilo premalo dohodnine. Taki so agitatorji samostojne kmetijske stranke! Mi Jareninčani pa smo v Pucijevo volilno škrinjo radi tega pokazali figo, a v škrinjo SLS smo dali kroglice.

V St. Ilju v Slov. gor. je bil v nedeljo, dne 22. februarja pokopan 75letni Leopold Hauc iz Ceršaka. Rajni je bil brat blagopokojnega župana in odličnega krščanskega in narodnega boritelja župana Antona Hauc. Leopold je bil zvest somišljenik SLS. Dne 8. februarja je, dasiravno bolan, šel glasovat za našo stranko. Hudo se je prehladil in je bil prikovan na bolniško postelj. Tako je Leopold žrtvoval svoje življenje za svojo stranko. Nagrobni govor mu je govoril domači č. g. župnik Evald Vračko. Blagi in čestiti prijatelj, počivaj v miru!

Pri Sv. Jakobu v Slov. gor. in okolici se je pred volitvami pojavil nek agitator z imenom Ogner. Mož je oblažil vse hribe in doline ter je obljubljal ljudem, da bo njegova stranka odpravila davke, vojaštvo in bo poskrbela, da pridejo naši kraji pod Avstrijo. Na ta način je Ogner pri nas dobil kakih 40 ljudi na svojo stran, pri Mariji Snežni pa celo večino. Posebno Nemci so mu nasledili. Sedaj po volitvah pa je vsem žal, da so nasledili temu človeku. Vsi, ki so šli z Ognerjem, ne vedo, koga so izvolili za poslanca. Piše se menda za Tisaja in je doma nekje v Medžimurju. Kam pa bomo šli, če bomo rabili kako pomoč? Tako se sedaj povprašujejo tisti, ki so se dali po Ognerju zapeljati. Mi pa, ki smo ostali zvesti Slovenski ljudski stranki, pa le imamo našega Zebota za poslanca, ki je naš domačin in pozna naše razmere. Kje pa imate Vi, ki ste Ognerja ubogali, Vašega Tisaja, ali Vi samostojneži Vašega Pucija? Daleč, daleč je do njih! Pravijo, da gre osel samo enkrat na led. Tako bodo tudi oni, ki so volili tako, kakor jim je govoril nerodni Ogner, drugič v njegovo škrinjo pokazali figo.

Lep jubilej v Zlatoličah. Dne 4. februarja sta obhajala zakonska Pesek Jožef in Marija svojo zlato in biserno poroko. Pri njenem slavu so ju počastili njuni otroci, vnuki in pravnuki ter drugi prijatelji od blizu in daleč. Vkljub visoki starosti sta slavljence še čvrsta. Dal Bog jima dočakati še železno poroko! — Svatje na biserni gostiji Pesek v Zlatoličah so darovali za dijaško večerjo in dijaško semenišče 708 K. — Gostje na svatbi Marčič—Dobnik v Zlatoličah pa za oboje 630 K. — Bog povrnil!

Poroka. Iz Huma pri Ormožu smo prejeli: Pri nas smo obhajali veselo gostijo Orla Ludovika Zdravca in vrle mladenec Marije Masten. Na gostiji so se radodarni gostje spomnili ormoškega Orla, kateremu so podarili 100 D in Dijaške večerje, ki je dobila 215 D. Mladonadebudnemu ter srečnemu paru naše iskrene čestitke!

Novice iz Veržaja. V Veržaju je umrl dne 15. t. m. cerkveni ključar Anton Seršen, star 65 let. Pokojni je bil blaga duša, zmirom je trdno stal na strani SLS. Blagi Toni, počivaj v miru! — V Veržaju je prišel v soboto zvečer, dne 21. t. m. se zahvaliti svojim volilcem g. dr. Pivko za 81 glasov, SLS pa je dobila 176 glasov. Lepo, lepo, Vi gospod dr. Pivko, kedar pa se boste šli v Vašo faro zahvaliti za tistih celih 14 glasov, kjer jih je SLS imela 620 glasov. Torej na svidenje tam, g. doktor.

V Narapljah pri Ptujski gori so vprizorili domači fantje in dekleta igro v prid ubogim otrokom. Občinstva je bilo precej in se je očitno dobro zabavalo. Prav hvaležne vloge so bile skrbno naštudirane, a ne povsod brezhibno podane. Učitelj-snubač ne sme izzivati pomilovanja. — Prav na mestu je bil čevljarški vajenec in krčmar. Stari čevljar se dobro razvija, ženske uloge so bile na mestu. Ne da se tajiti, da predolgi odmorji ne zabavajo. Povsod se je čutila požrtvovalnost, dobra volja in napredovanje, kar jamči za nadaljno plodno delo, katerega gonilna sila je izkušena, dobroželeča, a brezobzirna razširjevala roka. Na svidenje!

Povolitveni glas iz Polenshaka. Zavedni Polenshanci smo prav dobro odrezali pri volitvah dne 8. februarja 1925. Naša stranka je dobila kar 74 glasov absolutne večine nad vsemi drugimi. In sicer je bil ta rezultat: SLS 127, Radič 27, narodni ploh 20 in slabostojna 6 glasov; vsi ostali pa prazne škrinje. Nepopisno veselje je zavladovalo zvečer, ko se je zvedelo, da je SLS dobila tako lepo zaupnico od Polenshanov, a še večja radost je bila, ko se je tudi poznalo, da jo je narodni ploh dobil tako krepko po svoji izdajalski grbi. Oh, koliko se je prizadel g. dr. Visenjak, ptujski advokat, ki je bil pri nas tudi predsednik volilne komisije. Se na Svečnico nas je počastil s svojo visoko osebnostjo ter na volilnem sestanku udrihal po klerikalcih in po našem vič. g. župniku, ter gromovito oznanil, da narodni ploh bo in mora zmagati. Od 200 polenskih volilcev si je že vnaprej prisvojil cele tri četrtine. Res je bilo na sestanku precej lepo število oseb, a g. advokat kljub svojim velikim cvikarjem ni videl, da je bila več kot polovica samih naših pristašev, ki so se prav po polenski navadi hudomušno smejali njegovemu čvakanju. Ne bomo opisovali vseh neumnosti, ki jih je g. dr. Visenjak razlagal, ampak mi preiramo njegova izvajanja. Bodi tudi omenjeno, da je bil predvolitveni večer Polenshak okrašen z raznobirnimi plakati, a jih je svetla noč vzela s seboj v kraljestvo miru.

Da, da, »Slovenski Gospodar« je že v svoji 8. številki povedal bratcem vseh sort, da je za nje v polenski napredni trdnjavi odklenalo. In to se je v resnici zgodilo. Fort za fortom se ruši in kmalu ne bo kamna na kamnu nekdanj tako slavne polenske »nazadnjaške« trdnjave, ker dorastli so vrli pionirji, ki vztrajna in neustrašeno gradijo novo, v resnici napredno — a le katoliško-napredno trdnjavo na Polenshaku. Še malo časa in grozni »klerikalni zmaj« bode pohrustal še zadnje žalostne ostanke narodnih izdajic. H koncu bodi povedano, da je to že gotovo slutil v naprej g. dr. Visenjak, ki se je dne 7. februarja pripeljal v črni kočiji, oblečen v salon-obleko in s cilindrom na glavi k pogrebu naprednih strank ter jo je po volitvi urnih krač pobrisal iz Polenshaka ter ni imel niti toliko časa, da bi se oglasil pri svojem najboljšem prijatelju Jožefu Lahetu in mu ni mogel izročiti vizitke z napisom: v miru počivaj!

Razno iz Keblja na Pohorju. Ugledni družini Hribnik v Modriču, ki je dolgoletna naročnica krščanskih listov, je umrla 24 letna hčerka Julijana. Njen pogreb je pričal, da je bila res vzgledna Mar. družbenica in pridna razširjevalka krščanskih listov. — Zadnjih volitev so se pri nas udeležili razen starih ljudi — zapadel je sneg — vsi volilci in oddali za SLS 112 kroglic, vsem ostalim 7. — Letos je število naših listov naraslo. »Slovenskega Gospodarja« imamo 36, 4 »Domoljubec«, 46 »Bogoljubov« in drugih tem primerno, nasprotnega pa samo enega, kar pove, da so v tej mali župniji skoraj vsi posestniki naročniki naših listov. Ljudstvo željno pričakuje od naših poslancev, da se zavzamejo za pravično izvedbo agrarne reforme v našem kotu. Dosedaj je bilo rešeno vse v našo škodo in na željo grajskega Windischgratzja. Agrarni uradniki se peljejo k nemškemu uslužbencem istega in izjave istih se nam pošljejo kot rešitev na naše utemeljene pritožbe. Torej prosimo poslance za posredovanje.

Smrt našega pristaša na Rečici. Dne 13. februarja smo položili k večnemu počitku 65 let starega zvestega pristaša SLS Franca Zakrajšek pd. Gregca z Lačevasi. Z njim smo izgubili enega naših najboljših odbornikov in ustanovitelja Hranilnice in posojilnice, kakor tudi Kmetijskega društva, ki je od leta 1899 sodeloval.

Solska upraviteljica gde. Kristina Berthold, umrla. Še sedaj ne moremo verjeti, da je ni več — preblage gde. Kristinke. Pa v šolo, k tako iskreno ljubljnim šolarčkom je ni več; in v cerkvi je prazen prostor, kjer je tako rada klečala, tako rada poslušala besedo božjo in tako goreče molila ... 9. svečana je gde. Kristinko ljubi Bog nenadoma vzel iz naše sredine in njena blaga duša se je preselila v boljše življenje. V soboto se je bila v šoli, v nedeljo se pri sv. obhajilu in pri sv. maši. Zvečer ji postane slabo in je bila celo noč brez zavesti. V pondeljek po sv. maši je še prežela sv. poslednje olje in kmalu potem je izdihnila. Rajna gde. Kristinka se je rodila v Celju dne 24. maja 1863. Za učiteljski poklic se je pripravljala v Gradcu. Tri leta je službovala v Globokem pri Brezicah, od leta 1885. do svoje smrti pa na Pištanju, na zadnje kot šolske upraviteljice. Svoje mu poklicu je posvetila vse svoje dušne in telesne moči. Visoko izobražena — ni nehala dan za dnem pridobivati si novih vednosti, ki so le količjak mogle pospeševati napredek pri poduku in vzgoji. V svoji nadarjenosti in veliki gorečnosti za šolo je pred nekaj leti izumila nov praktičen način, kako prvence hitro in brez posebnega truda naučiti čitanja. Šola je bila njeno življenje. Sama je rekla večkrat, da na pokoj niti misliti ne more, to bi bila njena smrt. Globoko izobražena, pa tudi globoko verna in pobožna je bila gospodična Kristinka. »Nič ni tisti, ki sadi, in nič ni tisti, ki zaliva, ampak Bog je, ki daje rasti.« To resnico je imela vedno pred očmi pri vsakem svojem delu. Zato je tudi svoje šolarčke vsak dan peljala k božjemu Prijatelju otrok, je tam z njimi klečala pred tabernaklom, molila z njimi in prepevala svete pesmi. In Bog je obilno blagoslovil delo verne svoje služabnice. Nepozabna gde. učiteljica je bila tako vzorna vzgojiteljica mladih pa tudi odraslih. V šoli je nadomestovala stariše in popravljala to, kar so zanemarili zanikrni stariši. Koliko otrok je naučila moliti, ker slaba mati doma tega ni storila; koliko jih je naučila snage in reda, ki doma te čednosti niso poznali. Vabila je k sebi matere ali so pa tudi same rade prihajale, in vedno so pri njej dobile potrebnih naukov in dobrega sveta. Kako pa je šele vse učila s svojim lepim vzgledom! Prva je bila v cerkvi, prva pri obhajilni mizi, ni se sramovala na glas moliti; in zopet je zbiralala okoli sebe dekleta in je z njimi prepevala svete pesmi. Samo tega ni mogla trpeti, da bi bilo vse tiho v cerkvi med sluzbo božjo. Ubogim je bila prava mati. Sebi je pritrkala kruha ali je pa dala za njega zadnji vinar, samo da je vsaj mali košček mogla dati lačnim šolarčkom. Koliko lačnih je pa nasitila na svojem domu; vsakemu siromaku je znala pomagati njena dobrotna roka. Zato pa so tudi ob njeni smrti tekale obilne solze: bile so to solze hvaležnih otrok, kakor tečejo ob grobu dobre matere. Ko je gde. Kristinka ležala na mrtvaškem odru, so ves čas ljudje prihajali od vseh strani, kakor prihajajo na veliki petek. Pri pogrebu se je zbralo toliko ljudi, da so bili prvi že pri pokopališču, zadnji so pa šli od cerkve. In še zdaj po štirinajstih dnevih hvaležni otroci nosijo na grob cvetlice. Tako časti hvaležno ljudstvo svojo vzor-učiteljico in vzgojiteljico, nepozabno gde. Kristinko. V hvaležnih srcih bo imela večni spomin!

Tiskovine za volilne imenike in abecedne sezname volilcev je založila tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Navodilo, kako se vrši uradna poprava volilnih imenikov in kako se postopa z reklamacijami, je sestavilo Tajništvo SLS v Mariboru. Kdor želi ta navodila, naj se obrne na Tajništvo.

Zahvala. Otroci blagopokojne Marije Mrčinko iz Hajdoš pri Ptuj se prisrčno zahvaljujejo vsem prijateljem in

znancem, zlasti pa čč. duhovščini, ki so spremljali nepozabno mater dne 22. t. m. na njeni zadnji poti.

Darovi za Dijaško večerjo, meseca februarja. Okna zastop Maribor za drugi tečaj 5000 D. Na Hrga—Sokovi gostiji pri Sv. Marjeti niže Ptuja 385 D. Sv. Križ pri Rogaški Slatini so darovali: Nadžupnik Fr. Korošec 100 D, g. Ant. Tkalec 100 D, kaplana Julij Vajda, Peter Kovačič, dalje Fr. Ogrizek po 30 D, Janko Narat 15 D, skupaj 305 D. Dar gostov na gostiji Lud. Brumčič—Otilija Slavič v Noršincih, Sv. Križ pri Ljutomeru 300 D. Na Trinkausovi zlati poroki pri Sv. Jurju v Slov. gor. 275 D. Profesor Vreže v Mariboru: izgubljena stava 250 D. Iz stave dr. Juvan—Zebot glede volitev dobila D. v. 200 D. Na gostiji Kvas—Lah v Slaptincih 22. jan. nabrano 163 D. Na gostiji po pokojni Mariji Turin v Globokem pri Studencih se je nabralo 110 D. Simon Skrbineš in Terezija roj. Predikaka ob priložnosti gostije 104 D. Knjigovez Koračin v Mariboru za februar 100 D. Ravnatelj dr. Jerovšek (stava) 100 D. Na gostiji Horvat—Kraj čič, Muretinčič (Sv. Marjeta) 100 D. Na Skaletovi gostiji v Žičah 96.50 D. Ravnatelj Živornik (stava) 75 D. Na gostiji Fr. Pojškruh in Mar. Hren nabrali gostje na predlog Antona Ugovšek 40 D. Mohorjani pri Sv. Kungoli darovali 15 D. Vsem darovalcem prisrčna zahvala! Zraven prošnja: Ne pozabite ubogih lačnih dijakov! Sedež Dijaške večerje je v Mariboru v Cirilovi tiskarni.

Opozarjamo na licitacijo v Mariboru, Gosposka ulica šte. 46, ki se vrši nepreklicno dne 11. marca t. l.

Tesno zaprtje odpravite ako pijete Radensko vodo!

Dopisi.

Prevalje. Kat. izobraževalno društvo ima dne 1. marca pri prvi božji službi z društveni dvorani na Fari svoje redno mesečno zborovanje, na katero vabi v prvi vrsti kmečko ljudstvo, tudi nečlane, ker bo spored zanj važen in zanimiv. Pridite vsi!

Ribnica na Pohorju. Na naslov okrajnega glavarstva v Prevaljah! Propadli kandidat Podlesnik, po domače Dornik, je bil med vojsko župan in si je vnet za dobrobit občine s pomočjo ruskih ujetnikov zgradil zasebno cesto. Četudi gre ta cesta tik ob občinski cesti, ki propada, četudi je mejašom ob tej privatni cesti zagotovil, da se je bodo smeli posluževati, dela sedaj v svoji veliki nesebičnosti in ljubezni do bližnjega vsakomur zapreke, ki se hoče te ceste posluževati. Prosimo, da okrajno glavarstvo ugotovi, ali so bili ruski vojni ujetniki na razpolago za gradnjo zasebne ali občinske ceste, kakor tudi, ali ni župan Podlesnik oškodoval občine s tem, da je uporabil vojne ujetnike v svoje zasebne namene. Zanimivo bi bilo tudi izvedeti, ali se je iz občinske blagajne kaj prispevalo za gradnjo te zasebne ceste. Ljudstvo je pri nas razburjeno, tudi sedanji župan se čudno izraža o svojem predniku in se čudi, da ima Podlesnik še to drznost, da še upa sedeti v občinskem odboru, v odboru one občine, za katere dobrobit se kot župan v času, ko so drugi občani trpeli v vojni, on pa lepo doma sedel in si kopičil premoženje, ni pravič brigal. Dornik je pristen liberal, za svoj žep vneti kapitalist, vreden drug kapitalistov Pahernika in Mravljaka, zato pa je tudi preko slabostojne stranke čez radikalno stranko našel izhod k bankratski žerjavovi stranki. Rodovodni smo, za katero stranko si bo prihodnjč brusil pete, saj pripada pri vsaki volitvi drugi stranki!

Sv. Martin pri Vurbergu. Tukaj se je poročil dne 18. t. m. g. Ivan Sužnik, posestnik ter načelnik tukajšnjega Orla z g. Liziko Lorbek, pridno članico naših društev. Vrlima našima prosvetnim delavcema obilo sreče in božjega blagoslova. — V soboto smo pokopali učitelja Franca Čuček.

Polenshak pri Ptuj. Prav prisrčno veselje je vladalo pretekli teden v naši zavedni, krščanski hiši Zuranovi v Polencih. Poročila se je domača hčerka Ana z mladeničem Jožetom Franček iz Gorišinec. Veseli gostje so se spomnili tudi naših novih bodočih zvonov in se potem licitacije, »za sad medu«, nabrali 1002 kroni. — Iskrena želja pridnim gostom; novoporočencema pa obilo sreče in blagoslova iz nebes.

Slovenjgradec. Glede naših razmer treba enkrat spregovoriti resno besedo, osebno z ozirom na grde napade v »Jutru«, o katerih trdijo demokratični uradniki, da izhajajo iz trgovskih krogov. Najprej moramo omeniti, da so same trije trgovci in sicer Laure, Deberski in Kopač naši pristaši in vredni, da se jih podpira, ostali in naj se, kakor to dela Rojnik, še tako hlinijo in prilizujejo kmečkemu ljudstvu, so sami s svojimi uslužbenci vred zagrizeni liberalni Sokoli in orjunci. Vsak domačin v Slovenjgradu dobro ve, da bi ne bil mogoče ne Sokol in ne orjuna v Slovenjgradu, ako bi teh dveh društev ne vzdrževali liberalni učitelji ter liberalni trgovci s svojimi uslužbenci. Liberalni učitelji so privandrali s culicami k nam, domače naše krščansko kmečko ljudstvo jim je pripomoglo do milijonov, sedaj pa preganajo vse, kar je krščanskega in ne trobi v liberalni rog. Liberalni trgovec Rojnik pa še povabi večkrat k nam neke prijatelje, rojake, »trgovske« potnike, ki napadajo po gostilnah mirne ljudi, imajo nad tem strašno veselje, a kmetom v trgovini taji, da je član liberalnega Sokola in orjuna. Korajža pa taka, g. Rojnik! Gospodje liberalni trgovci, zavedajte se tega, da vračate Vaši somišljeniki uradniki, ki imajo toliko korajže kakor g. Rojnik, za vse nelepe dogodke vso krivdo na Vas in se Vam smeji, da si odbijate krščansko kmečko ljudstvo, katero je vsled Vaše nestrpnosti in liberalne zagrizenosti primorano, da v bodoče obiskuje le trgovine Laure, De-